

A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL·LECTIU

La carnisseria pública de Cambrils (segle XIX)

Emissions del 5 i el 19 de maig de 2011

Què és?

El fragment inicial de la taba d'arrendament de la carnisseria pública de Cambrils.

De quan és?

11 d'abril de 1845.

Per què es va redactar?

- Per obrir la convocatòria a totes les persones que vulguessin participar en la subhasta per adjudicar l'arrendament de la carnisseria pública de Cambrils durant un any.

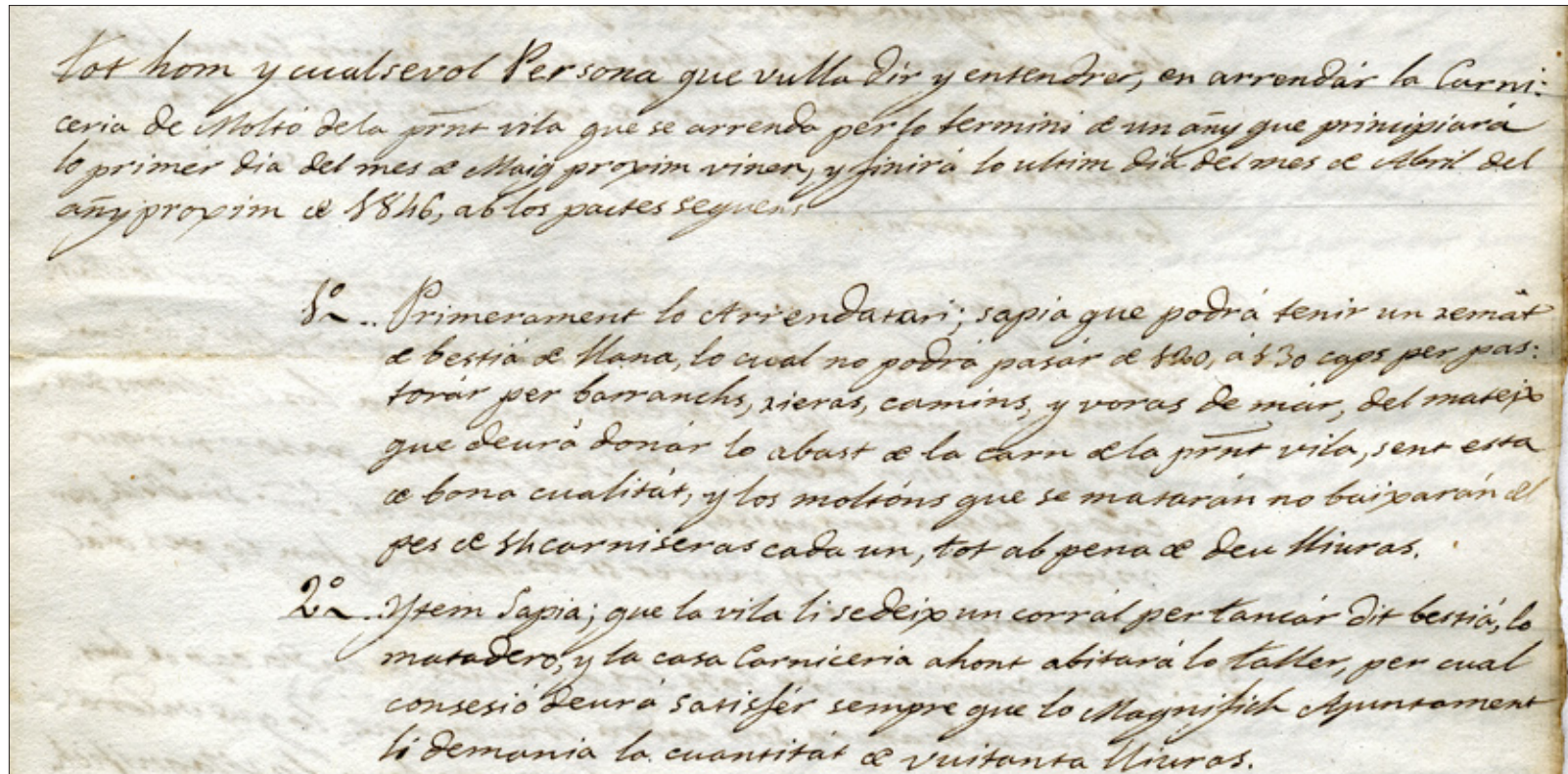
- Per donar a conèixer les condicions que hauria de complir l'arrendador a qui s'adjudiqués la carnisseria.

De què ens parla?

- Del control i protecció que els municipis exercien sobre la venda d'articles de primera necessitat com la carn.
- De l'existència de carnisseries i corrals públics.
- De la importància de la ramaderia en l'economia i l'alimentació en època moderna.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall Carnisseria: tabes d'arrendaments (1831/1849). Sig. Top. 259.1

Què és?

Dues de les clàusules de la taba d'arrendament de la carnisseria pública de Cambrils.

De quan és?

11 d'abril de 1845.

Quins aspectes s'hi tracten?

- A la clàusula 6, l'obligació de garantir sempre el servei. Això significava que la carnisseria havia d'estar sempre proveïda en el moment en què hi arribés algun client.

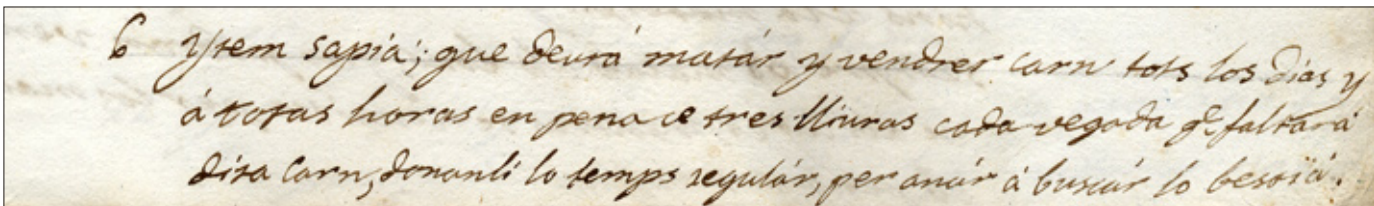
- A la clàusula 13, l'obligació afegida de tenir 6 cabres de llet. La venda d'aquesta llet s'havia de fer seguint criteris socials i de salut, ja que en cas de competència tenien preferència els malalts pobres, després els malalts no pobres i finalment els sans.

De què ens parla?

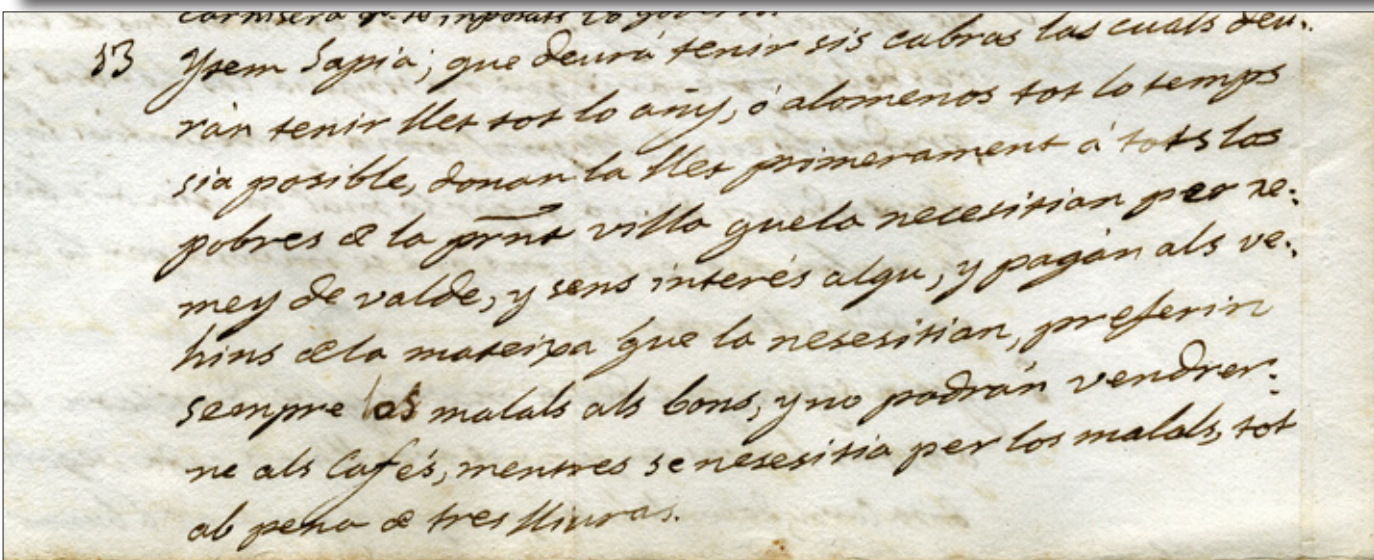
- De la feblesa dels sistemes de distribució d'aliments en la societat tradicional, que provocaven por de quedar-se sense aliments bàsics a les botigues.
- De la feblesa de la dieta quotidiana, ja que calia garantir llet en cas de malaltia.
- Dels criteris socials que els municipis aplicaven en molts àmbits de la seva actuació.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

6 ytem sapia; que deura matar y vendre carn tots los dias y a todas horas en pena de tres lliuras cada vegada de falta a dita carn, donantli lo temps regular, per anir a buscar lo bestiar.

13 ytem sapia; que deura tenir sis cabras las cuals deuran tenir llet tot lo any, o alomenos tot lo temps sia possible, donantla llet primerament a tots los pobres de la prnt villa que la necessitian per remedio de valde, y sens interes algu, y pagan als venedors de la mateixa que la necessitian, preferir sempre los malats als bons, y no podran vendre-ne als cafes, mentres se necessita per los malats, tot ab pena de tres lliuras.

Què és?

Una de les fitxes del llibre del repartiment del cadastre.

De quan és?

1778.

Què conté el llibre?

El llistat de propietats rurals i d'edificis urbans de Cambrils, ordenats geogràficament.

Per què es va redactar?

Per calcular el valor de cadascun d'aquests béns i determinar proporcionalment quant corresponia pagar a cadascú en concepte de l'impost del cadastre.

Quines dades contenen les fitxes dels immobles urbans?

Cadascuna de les cases s'identifica amb un número correlatiu i s'indica el nom del seu propietari, de la persona que l'habita i si es dedica a vivenda o alguna altra finalitat.

A què es correspon la casa núm. 317?

Era de propietat municipal i servia per a escorxador i vivenda de la persona que tenia arrendada la carnisseria pública, que el 1778 era Martí Andreu.

De què ens parla?

De la ubicació de la carnisseria pública, almenys al segle XVIII, al raval de les Premses, que correspon a la zona entre els actuals carrer Sant Plàcid i Foix.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall Cadastre (1778). Sig. Top. 235.6

The image shows a handwritten document from 1778, likely a cadastral record. It is written in cursive and contains two entries for houses. The first entry is for 'Casa 316', which is owned by 'Propia de Joan Andreu'. It lists 'Personal menor' with a value of 25 and 'Personal mayor' with a value of 3, totaling 28. The second entry is for 'Casa 317', which is described as 'Casa de la Villa que serve per a matadero' and is owned by 'Martí Andreu Carnicero Arrendador'. It lists 'Personal mayor' with a value of 45.

+ Casa 316	
Propia de Joan Andreu	
Personal menor	25
Personal mayor	3
	<hr/>
	28
+ Casa 317	
Casa de la Villa que serve per a matadero	
Arrendada per Martí Andreu Carnicero Arrendador	
Personal mayor	45

Què és?

Tres de les clàusules de la taba de l'arrendament de la carnisseria pública de 1845.

Quins aspectes regulen?

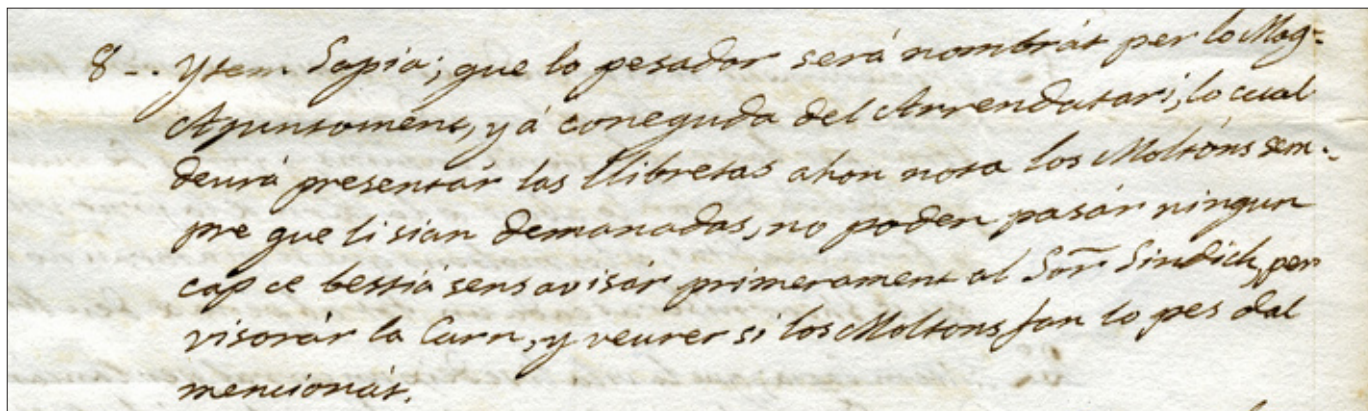
- El número 8, del pesador com a mecanisme de control de l'activitat de la carnisseria.
- El número 12, els impostos provincials i estatals que es carreguen sobre la carn que es ven.
- El número 20, del criteri que seguien en l'adjudicació de l'arrendament: aquell que oferís cobrar la carn als clients a un preu més baix.

De què ens parla?

Dels mecanismes d'adjudicació, cobrament i control dels arrendaments municipals al segle XIX.

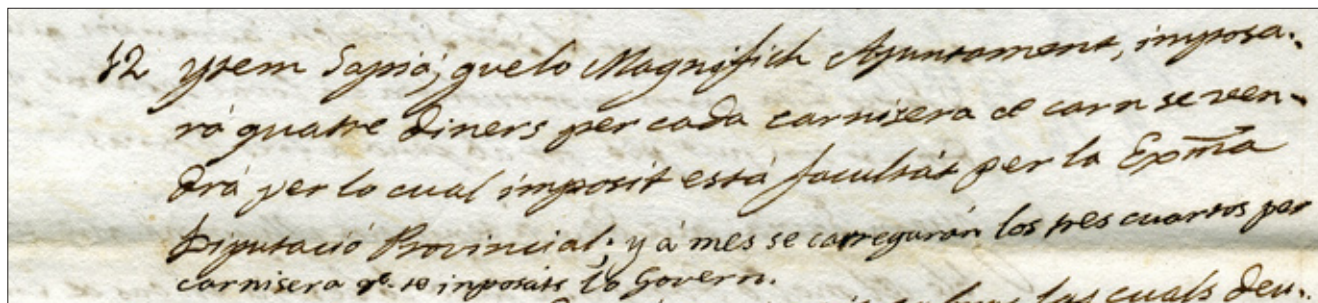
On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

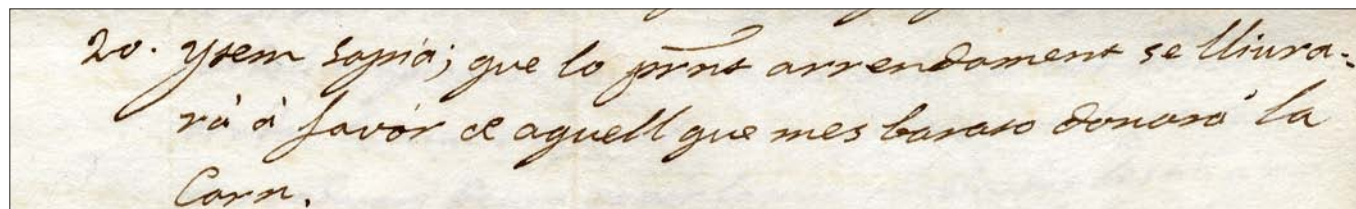
8.- Ytem Sapia; que lo pesador será nombrat per lo Magnífich Ajuntament, y a coneguda del arrendatari, lo qual deurà presentar las llibretas ahon nota los moltos sempre que li sian demandadas, no poden pasar ningun cap de bestia sens avisar primerament al Sr. Síndich, per visorar la Carn, y veurer si los moltos fan lo pes dal mencionat.

"8.- Ítem sàpia que lo pesador será nombrat per lo Magnífich Ajuntament y a coneguda del arrendatari, lo qual deurà presentar las llibretas ahon nota los moltos sempre que li sian demandadas. No poden pasar ningun cap de bestia sens avisar primerament al senyor síndich, per visorar la carn y veurer si los moltos fan lo pes dal mencionat."

12. ytem Sapia; que lo Magnífich Ajuntament, imposarà quatre Diners per cada carnissera de carn se vendrà, per lo qual impòsit està facultat per la Excm^{ta} Diputació Provincial. y a més se carregaran los tres cuartos per carnissera de lo inposats lo Govern.

"12.- Ítem sàpia que lo Magnífich Ajuntament imposarà quatre diners per cada carnissera de carn se vendrà, per lo qual impòsit està facultat per la Excelentíssima Diputació Provincial; y a més se carregaran los tres cuartos per carnissera que té inposats lo Govern."

20. ytem Sapia; que lo present arrendament se lliurarà a favor de aquell que mes barato donarà la Carn.

"20.- Ítem sàpia que lo present arrendament se lliurarà a favor de aquell que més barato donarà la carn."

Què és?

Diversos fragments de la taba de l'arrendament de la carnisseria pública de 1848.

Quina diferència hi ha amb les dels anys anteriors?

La venda de carn no es planteja com un afer reservat a un únic concessionari de l'arrendament municipal, sinó que hi pot haver diverses carnisseries.

La carnisseria municipal continuarà existint, i serà gestionada pel sol·licitant que ofereixi vendre la carn a un preu més baix. Per tant, es contempla com un servei de caràcter social, mantenint part de l'esperit de l'època anterior.

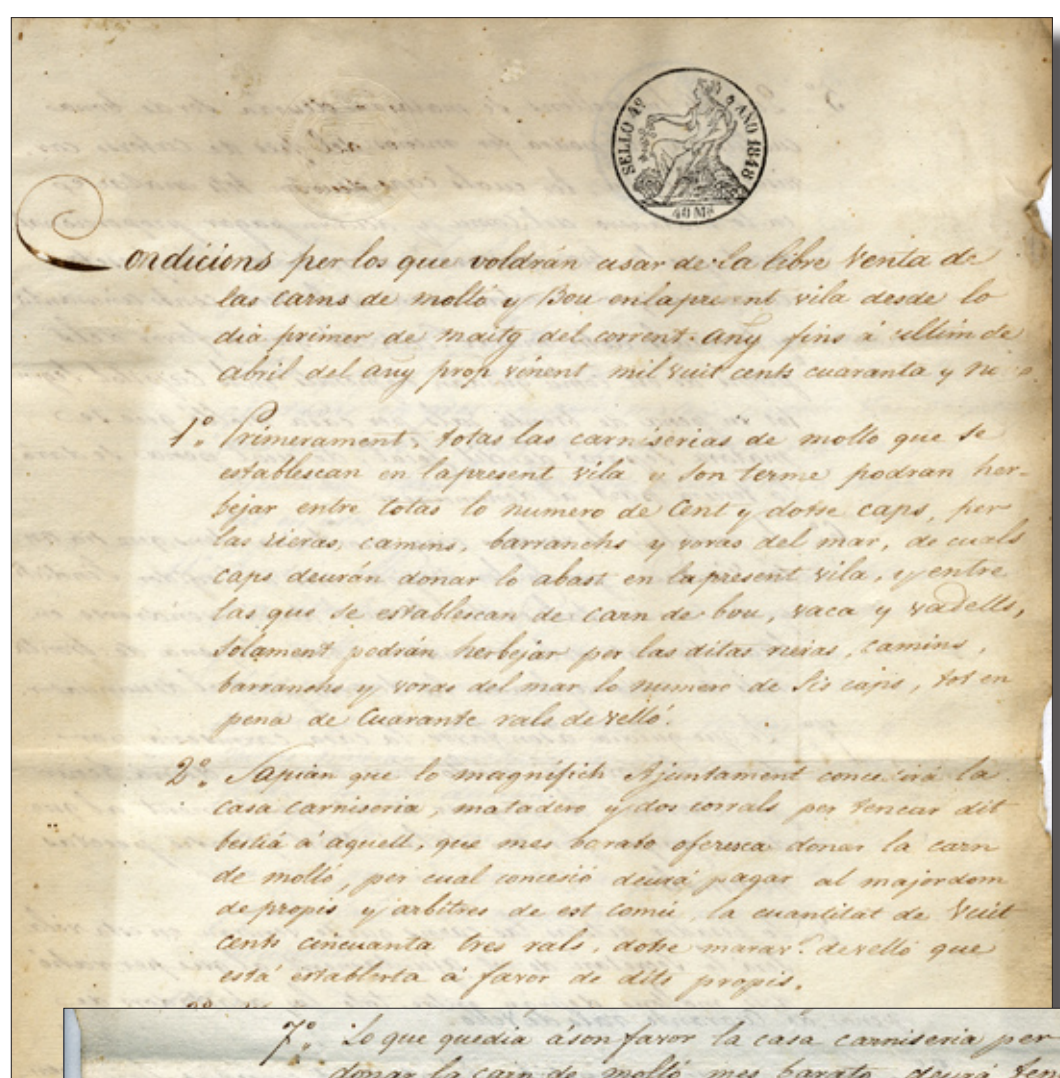
L'adjudicatari de la carnisseria municipal tindrà, a més, l'obligació de contractar com a treballador el pregoner municipal, perquè pugui completar el seu sou com es feia fins al moment.

De què ens parla?

- De la incidència de les reformes liberals de mitjan segle XIX en la concepció i gestió dels serveis municipals.
- De la transformació del sistema de venda de productes de primera necessitat, a partir de les reformes liberals de mitjan segle XIX.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall Carnisseria: tabes d'arrendaments (1831/1849). Sig. Top. 259.1

7.º Lo que quedia a son favor la casa carnisseria per donar la carn de mello mes barata, deura tenir per carnisser lo pregoner de est ajuntament al que deura pagar per son salari Vint y quatro pesetas mensuals.

Què és?

Diversos fragments de la taba de l'arrendament de la carnisseria pública de 1848.

Quins temes es tracten?

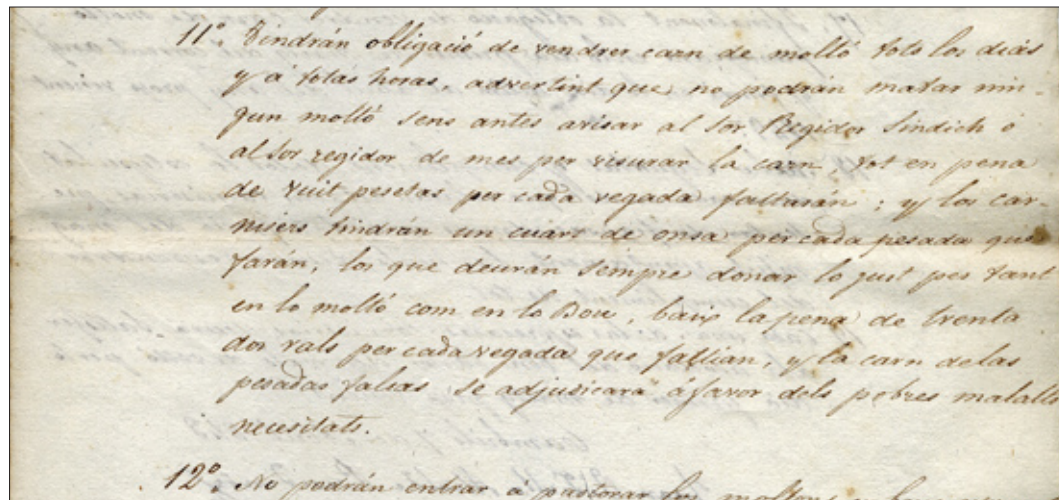
- La disponibilitat de carn que havien de tenir les botigues. Distingeix entre la carn de moltó, que s'havia de vendre cada dia, i la de bou, que només estaven obligats a vendre els diumenges i festius.
- El preu que es quedava el carnisser per cada unça de carn que venia.
- Les garanties sobre el bon pes de la carn que es ven.

De què ens parla?

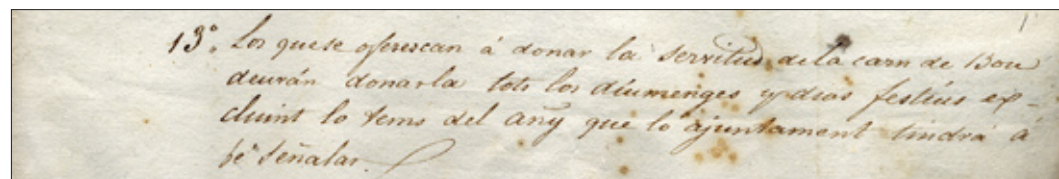
- Del diferent consum de carn de moltó i de bou.
- Del paper del municipi com a garant de l'exactitud de les mesures del comerç.
- Dels sistemes per evitar el frau en el comerç.
- De la necessitat de buscar fonts de finançament per cobrir les despeses dels malalts pobres de la població.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

"11º.- Tindran obligació de vendre carn de moltó tots los dias y a totas horas. Advertint que no podran matar ningun moltó sens antes avisar al senyor regidor síndicsh o al senyor reigodr de mes, per visurar la carn, tot en pena de vuit pesetas per cada vegada faltaran. Y los carnisers tindran un quart de onsa per cada pesada que faran, los que deuran sempre donar lo just pes tant en lo moltó com en lo bou, baix la pena de trenta dos rals per cada vegada que fállian, y la carn de las pesadas falsas se adjudicará a favor dels pobres malalts necessitats."

"13º.- Los que se ofrescan a donar la servitud de la carn de bou deuran donar-la tots los diumenges y dias festius, excluint lo tems del any que lo Ajuntament tindrà a bé señalar."